

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szent-Miklós-utca 791. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

A ref. főtanoda könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

A hirdetési díjak előre fizetendők.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, (Erzsébetvár, 9. sz.) Bécsben Haasenstein és Vogler (Neu-Markt 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész lven.

ELOFIZETÉSI ÁR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 „ 50 kr.

M.-Vásárhely, 1875. június 9-én.

A napi sajtó hasábokat szentel a szerb egyház szervezeti státutuma bírálatának.

Ez ideig kétfelé ágazó nézeteket olvastunk.

Egyik rész: Tisza Kálmánnak a Polit-féle fenyegetésre adott feleletét reprodukálta és ki-mondta, hogy e státutumok a leghathatósabb kormány dementi, mely a belügyminisztert érthette. Reakció szüleményének tartják, hogy ily enged-mények osztattak ki a szerbeknek, kik előtt nem az egyházi szempont, hanem a nemzetiségi poli-tika lebegett. Eddig világos törvények hiányában, most miniszteri ellenjegyzéssel ellátott statutum sánczai közül fogják a nemzeti pártiak a harc-zót folytatni. Kifogásoltatik, hogy három évre szól a képviselők mandátuma, hogy a kongressus nem bír az egyházi zsinatok jellegével, hanem minden-ben az országgyűlésnek utánzata. Az igazolás, a napdíjak, az elnapolás, a feloslás, összehívás, ala-kulás, alelnök és jegyzők választása és házszabá-lyok stb., mind a parlamentárizmus formái szerint. Eddig a királyi biztos döntő befolyást gyakorolt az ügyek menetére, ezentul királyi biztos nem szükséges és ha mégis kiküldetik, ez a határoza-tok hozatalába be nem foly. A kongressus vá-lasztja, dótálja a püspököket, fizeti az espereseket és papokat; egy szóval az egész vallásügyet. A szentesített statutum tehát, mint mondják a ne-vezett lapok, igen nagy és tulságos engedménye-ket adott a magyar állam rovására.

A másik rész emigy nyilatkozik: A szerb kongresszus a szerb nemzeti egyház ügye tengeri kigyóját képezte az alkotmányos aerában politi-kai életünknek. A szervezetre vonatkozó szabá-lyzatnak királyunk általi megerősítésével valabára ez a kérdés is megoldást nyert. De nem számít-nak a megoldás állandóságára és azt nem tekin-tik a magyar államra nézve vívmánynak. Azt hiszik, hogy e korlátlan autonomia, ugy, mint eddig, nem a hazafias szellemnek, nem a jótékony és kulturalis tevékenységnek lesz központja; hanem tűzfészke marad a politikai ágítáczióknak, a ma-gyar állameszme elleni izgatásnak, az ország tör-vényei és institucziói elleni féktelenségnek; gyű-pontja leend és terjesztője marad azon idegen-ségnek, azon ellenszenvnek, melynek gyümölcsei észlelhetők voltak eddig és lesznek folyton a ma-gyarországi szerbeknél — és a többi. —

Mi ezen nézetek egyikét sem oszthatjuk.

Államok soha sem tudták magukat fenntar-tani hosszas időig, ha nem voltak képesek jó-zan politikával a kül- és bellellenséges elemeket leggyőzni. A kül- és belpolitika pedig mindig oly szoros kapcsolatban állott egymással, hogy az egyiknek helyessége magával ragadta a másikat is, oly annyira, hogy a tévedés kikerülhetetlen bukást vont maga után.

Mi tehát azt hisszük, hogy a szervezeti sta-tutuma a szerb egyháznak a leghelyesebb külpo-litika alapján jött létre és belül is helyesnek je-lezhető.

Az újabb diplomaciai leleplezések, melyeket az angol parlamenti tudositások sorai között ol-vastunk, teljes világot deritettek fel az iránt, hogy az osztrák-magyar monarchia a mérvadó nagy hatalmasságokkal teljes harmóniában van arra nézve, hogy a béke megzavarása lehetlenitessék s követ-kezésképp a nemzetiségi szeparatiztikus, vagy más irányu törekvések, egyike részéről is ezen hatal-masságoknak, ne gyámolittassanak.

Ha ez így van, és mert csak ha így van, tartható fenn a statusquo, akkor a demagógok, bármely törekvésekkel is csak lokalizálva lesz-nek, s nem hogy céljokat érnék, de, sőt veszé-lyeztetnék az őszinte méltány érzet kifolyásából kiszolgáltatott jogokat és vívmányokat és ők lesz-nek izolált tényezői egy, még kebelében is a nem-zetiségeknek visszatettséssel fogadandó reakcio-narius kísérletnek.

A helyes pillanatban kiszolgáltatott igazság tehát épen olyan, mint a jó mag, mely termékeny földbe vettetik és melyhez a természet is kiszol-gáltatja a nélkülözhetetlen fejlődési kedvezmé-nyeket.

A szerb egyház szervezeti statutumokat mi tehát feltétlenül helyeseljük.

Történt e szabályozás akkor, midőn a ma-gyar kormányt kényszer körülmények nem haj-tották e cselekvésre; történt akkor, midőn az egye-sülési szabályok a legnagyobb szigorral fenyege-tik az államellenes célzatok és törekvések kísér-leteit; történt akkor, midőn a külső támogatásnak még színe sem észlelhető a politikai láthatáron; e szerint a szerb nemzetiség, ha látni akar, azon meggyőződéssel foghat jótékony kulturalis fejlő-déséhez, hogy a magyar kormány őszinte, utó-gondolat nélküli akarója annak, hogy a nemzeti-ségek e hazában meglegedettek legyenek.

És ha majd ezen tevékenységükben háborít-lan fejlődésnek indul az egyház és oktatásügy, s a törvény sértetlen fenntartása mellett bizto-sítva lesz számukra az eddig még soha nem él-vezett autonomia netovábbja; ha ma még nin-csenek is a keblek áthatva azon meggyőződéstől, hogy e hon kormánya szolgáltatotta ki az eddig nélkülözött igazságot, mert a fanatikusok még tán képesek megfojtani, elferdíteni e nyílt valót; akkor feltesszük azon kérdést: Vajjon fog-e sikerülni, valamely ágítátornak jelszót találni ama zászlóra, mely hiú és a világ négy része felől sehonnán sem támogatott ábrándokért koczka-játéokra híván fel a nemzetiséget, biztos veszélynek tegye ki a polgárosulás eme legnagyobb vívmányát, az egy-ház és a vele összeforrott nevelésügy teljes auton-omiáját? Mi legalább azt hisszük, hogy a modern civilizáció Európa nemzetiségeinek legnagyobb

részét már oda érlelte, hogy szellemi és anyagi jóllétük békés fejlődését bizonyos kétes kimene-telü hobortoknak eleibe teszik.

Belügyek.

Akadémiánk palotájának disztermében május 30-án ünnepélyes közülés tartott. A szép terem zsúfolásig megtelt. A szépnem is dúsan volt képviselve. Akademi-kusok nagy számban jelentek meg, sokan diszöltözetben. A miniszterelnök és az igazságügyminiszter is jelenvol-tak. A francia-magyar akadémikus Sayous is nagy él-jenek közt elfoglalta székét Minthogy tudva volt, hogy Horváth Boldizsár „Szemere Bertalanról“ fog emléke-be-szédet tartani; ott lehetett látni az első sorok hölgyei közt Szemere Bertalan leányát is, kikre — ugy látszott — nagy benyomást tettek a szónok szavai.

Gróf Lónyay Menyhért nyitotta meg az ülést. Be-szédét kivonatozzuk.

Az akadémia — ugymond a gróf — félszázaddal ez előtt 1825-ben alapított meg és épen akkor vette kezdetét amaz irány, mely hazánk újjászületését megin-dította. Ez évben lépett gróf Széchenyi István a közélet pályájára és indítá meg az eszméknek azon nagy moz-galmát, mely a magyar nemzetet egy nagy társadalmi és politikai átalakulás felé vezette. Ezen idő után Szé-chenyi adta évekig az irányt és ő gyakorolta nemzetére a varázshatalmat. Midőn honfiainak többsége a százado-kon át változatlan és megszokott ősi intézmények körén túllépni nem mert; ő tisztán látta a jövőt s rövid jel-szavával: „Magyarország lesz“ kifejezte egész politikai irányát; oly országot kívánván e haza területén létesí-teni, mely méltó helyet küzdjön ki magának az európai nemzetek sorában. Széchenyi szerette a szabadságot, al-kotmányosságot, ő szabadelvű volt a szó legnemesebb értelmében; de ezekenél annyira nagyobb volt nemzete iránti szeretete, hogy mind ezt képes lett volna föllá-dozni, ha csupán ez által lehetett volna biztosítani és fenntartani a magyar fajt. És, mert mivel nemzet nem képzelhető nyelv nélkül, ez pedig nem fejlődhe-tik irodalom nélkül, erre pedig a szétszórt erők együttes munkája szükséges; Széchenyi megragadta a kedvező al-kalmat a m. tud. akadémia megalapítására. A nemzetek életében ritkák azon pillanatok, midőn a kedvező alkal-mat nagy férfiak megragadva új korszakot alkotnak. — Korszakunkban Széchenyinek félszázad előtti föllépéséhez hasonló nagy fontosságu és hatására nézve azzal párhu-zamba tehető cselekmény, csak egy ismeretes: a Deák Ferencz történeti nevezetességü hűsvéti fölszólalása, mely-ben kitűzte irányát a jövő politikának, fátvolt boritván a multak keserü emlékére; s megmutatva honfiainak, kik látni akarták amaz egyedül biztosan elérhető célt, mely annyi szenvedés után a bizonytalanság kínos érze-tétől áthatott nemzetet a békés fejlődéshez, az alkotmá-nyosság biztosításához, a százados közjogi vizsálynak ter-mészetes alapokon való kiegyenlítéséhez vezetni s a nem-zetnek anyagi és szellemi gyarapodását és fennállását biztosítani képes.

Az 1825-ki országgyűlésen általános volt az óhaj-tás a hivatalos deák nyelvnek a magyar nyelvvel való fölcserélése iránt; de ezen célra egy tekintélyes testü-letre volt szükség, mely a nyelv szabályait és az írás modorát megállapítsa, gazdagítsa és szépítse.

1825. nov. 3-án a tekintetes karok és rendek ke-rületi ülést tartottak, tárgya volt a magyar nyelv ügye; Nagy Pál indítványozta, hogy a párisi akadémiahoz ha-sználó társulat állíttassék föl. Erre föllált Széchenyi és

így szólott: „Meg vagyok tökéletesen győződve annak hasznáról és a nyelvre nézve való buzgó sikeréről, mint Sopronvármegyének nagyérdemű követe: Nagy Pál proponált és ezen célra a tks. státusok és rendek előtt az én egész birtokomnak egy évi jövedelmét följánlom.“ — Erre Vay Ábrahám 20,000 frtot, gróf Andrássy György 10,000 frtot, ifj. gr. Károlyi György évi jövedelmének felét ajánlván fel — megindult az adakozás országsszerte. Nemsokára — folytatja a gróf — midőn az akadémia félésszázados működésének évfordulóját fogja a nemzet ünnepe, akkor alapítójáról is emlékezet lesz és akkor könnyebb és hálásabb lesz Széchenyiről emlékezni, mert reméli, hogy fölszólítása Széchenyi hátrahagyott iratainak megszerzése iránt nem marad siker nélkül, s ha majd ez iratok kincscsé váltak, akkor fog egész nagyságában a nemzet előtt állani ezen nagy férfi, kinek nevét, mint eddig, úgy ezután is büszkeséggel említi és vallja magának a magyar és hiszi, hogy ez iratok nagy hatással lesznek hazánk nemes törekvésű ifjú nemzedékére, mely hivatva van pótolni a mostaniakat és követni a „legnagyobb magyar“ irányát.

(Folytatása következik.)

Torbozló, 1875. június 7-kén.

„Argus“-nak száz szeme van. Az igazság vak. Argus hát nem az igazság.

Argusnak rám szórt gúnyos élceire hasonlóan felkelhetek. A macska sötétben, ha nem szőrmentén simogatják, szikrát hány — de ez nem az az égi szikra, melyért Prometh az eget meglopá — világosságánál, vagy: ha szőrmentén simogatják, egy hizelgő kis macska csak; nem eget, szikrája nem gyújt.

Criticus ha voltam „valóságos kis Cato.“ hibám csak az lehet, hogy azokat is tán critizáltam, kiknek eljárása kritikám alatt áll; többet nem teszem, a közügy úgy sem nyer s a béke köztünk helyre áll.

Vagy „Argus“ tán azért neheztel, mert két szemmel többet láték meg, mint a mennyit ő százzal fölfedez; de hiszen láthaték én száznál több hibát, ott a hova néz nem kell, míg bennem ő száz szemmel egyet, s csak most fedezett fel. Célba találni két szem is akadály, Argus; mert százzal célzott rám, bakkot, nem engem talált — Argus! az is áll, hogy én két szemmel oda is ellátok, hol ő százzal elvakul, oka az: mert őnhöz igen közel van a tárgy...

Argusnak éles látása lehet, de hallása bizony hibás, mert szavaimból olyakat hallott, melyeket nem mondtam, s olykor nem hallott, melyeket mondtam; itt már el az élcezzel, való, nagyon is komoly való a mit itt beszéllek.

Nem hallotta Argus azt, hogy bár a m.-vásárhelyi értekezlet megállapodott abban, hogy ellenjelölt nélkül választassam meg, mégis egy más személy részére titkos

agitatók folynak, mit abból is észlelhetni, hogy a kerületi értekezletre vonatkozó meghívások a T. G. által arra felkért urak által szét nem küldettek, lehet, hogy azért tették az illetők, mert a választási törvény tiltja a tisztviselőknél a választásokba befolyani; de tény az, hogy az értekezlet napján a meghívások az illetőkhöz legközelebb eső községekbe sem jutottak el, nehogy ezen leplezett működés a választás napján összeütközésre adjon alkalmat, s az személyem miatt történjék; nagyobb hasznót vélek tenni a visszalépésem alatt megnyert egyetértésben, mint lehetnék csekély tehetséggel képviselői állásomban; nem hallotta, pedig én ezt mondtam.

Nem hallotta Argus azt, hogy tehetségemet összemérve a képviselői teendők fontosságával, nem remélhetek biztos eredményt; de az, a ki vágyik képviselőségre ereje, tehetsége érzetében, bizonyosan biztos eredményhez jutni reméli.

Nem hallotta azt, bár nem egyszer hangsúlyozva volt, hogy a választók ne ringassák magukat azon reményben, hogy megválasztásom esetében terheik könnyűnek, mert én nem ígérhetném, ismerve az ország pénzügyviszonyait.

Nem hallotta azt, hogy én a választókat arra intetem, hogy: terheiknek kútforrását ne keressék egyedül a kormányzásban, hanem keressék azt háztartásaikban is, aránytalan költségezésben, az egyszerűség tőli eltérésben is; itt is találni fognak okokat, s ha ezeket elkerülik, bizonyára könnyebben fogják hordozni azon terheket, melyeket az állam vállalkira rak; nem hallotta ezeket, pedig higgye el, mondtam.

Ezeket s ezekhez hasonló szavaimat úgy látszik nem hallotta; de hallotta s fel is hozza azokat, melyeket nem mondtam s azokra zárjelei közt ferde megjegyzéseket tett. Hallotta multamra való hivatkozásomat, és ezt jól hallotta, csak hogy itt nem hallása, hanem Argusnak szeméi hibáztak, mert Tolnay Gáborban, ki multamat említé, tévesen személyemet látta. Különben, ha szinte hivatkoztam volna is, méltán hivatkoztam-e? Őn meg nem ítélheti, mert az időben Argusnak jelene nem volt; a mely időre T. G. hivatkozott, nem az én s nem egyesek, hanem a haza fényes multja volt, annak dicsőségére egyesek kiálólólag nem hivatkozhatnak, az akkori kor fiaira csak egy-egy sugár lövell vissza, melyre csak az érdekes, a ki nem fitogtatja; a ki ezt teszi, annak mellől a haza szelleme, mint oda nem illőt, kiméltlenül tépi le; én tudom ezt, ismerem e szent sugár becsét, s azon parányi részt, mely a haza dicső korából tán reám is sugárzik — nem fitogtattam soha...

Hallott valamit tőlem egy bizonyos pókról, igaz, a pókról emlékeztem; de a mit mondtam, azt Argus elferdítve adja.

Hogy a pók, mely Istennek hála már nincs köztünk, Marosszéken szálait ma is szövi, mondtam s az igaz is; s ebben Argus is, ha visszaemlékezik a póknak

(mely Marosszék virágos mezejére saját mérgét önté önk előtt tartott búcsú szavaira, melyben kifejezte: távozik ugyan, de szálait ki nem vonja;“ igazat adtam, s még inkább igazat ad, ha száz szemének egyikével betekint Marosszék azon szegletébe, melyben az ominosus pók szálait megkötni mindig biztos ponttal talált; de már azt csakugyan nem mondtam, hogy e pók hálójától félnek; ismerem rég azt, sokszor láttam távozó pók ról is, mert oly durvák szálai, hogy csak együgyű legyek nem ismerik fel; nem azt mondtam, hogy személyemről féltem, hanem féltem a még csak szunyogörre emelkedett egyetértésünket, s azért lépek vissza a jelöltségemre, hogy elvezethessem Marosszék választóit az elébe szálaitól s biztosítsam az ily szövevények miatt alig észlelt egyetértést.

Higgye el, nem félek a hálótól, mert megjött nekem hála a szabad röptü rendező, s meg vagyok győződve, hogy az igazság seprűjével elseprí a hitvány hálót s kiszabadítja az együgyű legyeket.

Egyben Argus jól jövedült, még az nap beteljesült szava, éreztem; fájt, hogy a bennem helyezett bizalmam nem fogadtam el, nem késtem helyrehozni hibámat, s azonos szerencse jutott részembe, hogy épen azon becses lapnál s épen azon számában, melyben őn ellenem kikelt, nyertem egy parányi szegletet, melyben nyilatkozva hibámat helyrehozhatám.

Meglehet Argusnak így sem tetszem. Argusnak száz szeme van! Az igazság vak! Argus hát nem az igazság!

Bereczki Sándor.

Kolozsvár, 1875. május végén.

(Folytatása és vége.)

A közgyűlés tárgyalásai május 24-én vették kezdetüket, a melyen az államfőgondnok és elnökön kívül részt vettek a világi nevezetesebb tagok közül: gr. Kun Kocsárd, gr. legid. Teleki Domokos, b. Bánffy Albert, b. Kemény István, b. Kemény György, b. Kemény Gábor belügyminiszteri államtitkár, jelenleg főispán, gr. Toldalagi Viktor, gr. Toroczkai, b. Vesselényiek, báró Bánffy Dániel, Tisza László, Székely Gergely, Zeyk József, Gyárfás Domokos, Pogány György, Pogány Károly, Szilvási Sándor, Kabós László, Kebelei Nagy Sámuel, Szász Béla, Szabó Károly, Turóczi, Lészaiak, Horváthok, gróf Teleki Miklos sat. a gyűlés tartalmára segédjegyzők és a különböző bizottságok tagjai alakítottak meg, illetőleg kinevezettek és az üresedésbe jött gondnok és tanári állomások megválasztására tétettek meg az intézkedések, majd a püspöki jelentés és előterjesztés az egyházkerület állapotáról és tett intézkedéseiről hallgattatott meg. — Fénypontját ezen napnak alsó-fehérmegyei mérnök Kovács Sándornak a székely nemzet nemzeti és vallásos céljai valóítására tett 20,000 frt értékű földtehermentesítési kötvényekből álló alapítványáról szóló jelentés és hálás elismerésből a közgyűlés tagjává való megválasztása képezte.

TÁRCSA.

Gróf Széchenyi István hátrahagyott iratai.

(Folytatás.)

„Gróf Széchenyi hátrahagyott iratai közt (írja tovább gr. Lónyay) a társadalmi téren kifejtett magántevékenységet illető jegyzetek, levelezések és munkálatok nagy helyet foglalnak el, és ha egykor közzétételnek, tanúságot fognak tenni azon fáradságtalan, következetes munkásságáról, melyet az anyagi és szellemi téren kezdeményezett és bámulatos sikerrel keresztül vitt nagybecsű alkotásainál kifejtett. Bizonyítani fogják továbbá, hogy Széchenyi mindazokban, miket a magyar nemzet regenerációjára tett, mindent egy jól átgondolt terv szerint, egymással szoros láncolatban, megtartva a helyes egymásutánt, bámulatos tevékenységgel vitt keresztül.

Nagy merészség kellett ily dolgok kezdeményezéséhez; szüksége volt azon határtalan szeretetre, melyet hazája és a magyar nemzet, saját faja iránt szíve mélyből és egész valójával érezett. E szeretet szüleménye volt a hit a magyar nemzet fejlődési képességében és a mély gondolkodás után szerzett rendíthetetlen meggyőződés, a bizalom a követendő ut helyességében és saját cselekvésének eredményében és a reménység az iránt, mit két szóban oly jellemzően fejezett ki: „Magyarország lesz!“

Széchenyi meg volt arról győződve, hogy a nemzet nyelvében él és mindenekelőtt művelt nyelvre van szüksége; hogy a nemzet nem emelkedhet azon hatalom

nélkül, melyet a tudományok terjedése ad: ezért alapította a magyar tudományos akadémiát.

Hogy honfitársait nagy eszméi iránt lelkesítse és nemes törekvéseinek megnyerje, mindenekelőtt szükséges volt; mint maga jellemzően mondja: — „hogy honfitársait medve-barlangjaiból lassanként kicsalja.“ Hogy a fővárosban az ifjú nemzedék jobbait egyesítse, alakítsa a lóversenyt és a nemzeti kaszinót; ez utóbbiakkal példát adott az ország minden városának hasonló társas-körök alakítására.

A Dunagőzhajózás megindítása, a Dunahajózás akadályainak, a Vaskapu szikláinak eltávolítása által az összes közlekedési, vasúti és csatornázási rendszernek Budapestre kiágazólag szándékolt kivitele, az országgyűlés Pestre való áttételének sürgetése által nemcsak az ország kereskedését és anyagi erejének emelését kívánta előmozdítani; de a fővárost a haza szívének tekintve, méltó központot kívánt teremteni az ifjú és haladó nemzetnek.

A Tiszaszabályozás kezdeményezése és rendezése által a nagy magyar síkságnak „egy kis királysággal felérő területét“ szándékozta — mint ő maga kifejezé — „bűzhődt mocsárból virágzó kertté“ átalakítani, hogy azon faj, melynek emelése életfeladata volt, anyagi erőben is emelkedjék.

De nem folytatom jellemzését annak, hogy mi mindent kezdeményezett és létesített már ezekből is kitűnik, hogy minden alakításában jól átgondolt terv szerint járt el; így volt az politikai irányu cselekedeteiben is.

Széchenyi hátrahagyott levelezései mutatják, hogy nagy céljainak kivitele végezt nem csak a kormánynak, nemcsak a személyes érintkezésnél volt türelemben és te-

vékenységben kifogyhatlan, de évenként számos levelezéseiben mily rábeszélőleg, lelkesítőleg és buzdítólag halott egyéb befolyásosabb kortársaira, nemcsak a férfiakra, de nemesebben gondolkozó lelkes nőkre is: ennek jellemzésül számos levelei közül választottam ki egyet, melyet üdvös tevékenységének első korszakában 1829. november 8-án Nagy-Czenkről írt egyik kedves rokonának: Hunyady Julia grófnőnek.

Minden, a mi e levélben foglaltatik, rendkívüli érdekes ma is, rábeszélő és buzdító szavak, nagy igazságok és jellemző élcezzel vannak benne, melyek negyvenhat év múlva is megérdemelnek, hogy mindenki, ki azokat olvasni fogja, vegye szívére és emlékezzék meg arról, hogy — habár majdnem fél század mult el, mióta e levél irattott, habár annak írója rég elköltözött tőlünk, habár nemzetünk nagy megpróbáltatások után alkotmányos viszonyokat él és ura lesz saját sorsának: a regeneratív munkája, melyet Széchenyi kezdeményezett, még távolról sincs befejezve és nemzetünk fennállásának biztos sikere csak az esetben remélhető, ha minden nemesebb nő e nagy munka befejezéséhez hazafiai áldozatkészséggel fog járulni.

Széchenyinek Hunyady Julia grófnőhöz intézett levele — melyet e közleményből mutatványul mi is átveszünk — Nagy-Czenken, 1829. november 8-án kelt, s így szól:

„Kedves Juliám! Annyi a dolgom, fejem oly tele van és annyira szórakozott vagyok, hogy eszméimet és elveimet néhány dolog fölött valószínűleg nagy rendtelenségben, egészen röviden és ily módon nagyon érthetetlenül fogom előadni. Azonban szükségesnek tartom, hogy némeieyek fölött valahára egészen nyilatkozzam. Kér-

Kovács Sándor a n.-enyedi főtanoda neveltje lévén, bár távol szerény elvonultsága és hivatala folytatásában, ezen élő tette által minden röpiratok és tartott szónoklatok mellett nyomtatékosabban és kiáltóbban czáfolta meg ezen főtanoda vallásos és közhasznú működése ellen, ugy régebben, valamint közelebről is szétszort gyanúsításokat és rágalmatokat, és hatalmas tiltakozás volt a bethleni főtanoda megfélemlítése és máshova áthelyezése iránti törekvéseknek, mert a hol ily szerény és életük becsületes keresményét a közjó oltárára áldozó egyének nevedtek — elhallgatva Körösi Csoma Sándor és más anynyi elhalt és jelenleg is élő, áldásosan munkálódó és hazánk sorsát vezérlő férfiak nevedek és életirányokat vettek, az oly anya-iskola alma mater nagy és nemes missióját és létezése szükségességét, szevedélyes és mulékony hirlapi cikkekcskék és röpiratok nyomán kétségbe vonni nem lehet, mert az irás szavai szerint is „nem a ki azt mondja: Uram, Uram! megyen be a mennyeknek országába; hanem az, a ki cselekszi az én atyámnak akaratját.“

Május 25. és következő napján tárgyalattott többek közt a nagy-enyedi Bethlenianum főtanoda theologicum seminarium Kolozsvárai áthelyezéséről szóló indítvány és ezzel kapcsolatilag a főtanoda vagyona kezelésében tapasztalt visszaélések kinyomozására és annak meg-orvoslására kiküldött bizottmány jelentése, mely ezen kerületi gyűlés legfontosabb tárgyát képezé és ezen érdekek szerint a pártok alakulását.

A n.-enyedi theologicum seminarium Kolozsvárai áthelyeztetését illető és a mult évi közgyűlésen keletkezett indítványt megelőzte, ugyszólvá: előidézte az 1873-ban M.-Vásárhelyt tartott közgyűlésen az enyedi főtanoda vagyona kezelő ellen beadott jelentés és vád, a melynek megvizsgálására a bizottmány megválasztott; továbbá, az enyedi tanári üresedésben lévő állomások betöltése, megválasztása alkalmával provocált és kifejlődött egyenetlenség.

Ezen kezdetben személyes és a n.-enyedi ev. ref főtanoda vagyona kezelésében fölmerült rendetlenségek és visszaélések kinyomozása és orvoslásáért megindult küzdelem mind élesebbé vált és miután abban a theologicum seminarium célba vett áttételével a Bethlenianum főtanoda, az erdélyi ev. reformáltak e legfőbb tanintézete existenciája és vagyona feletti dispositio bevonatott és kérdés tárgyává tétetett, még főbb fokra hágott, mit tanusitanak az időközben pro et contra megjelent számos röpiratok, hirlapi cikkekcskék és a felszólított egyházkerületek és tanintézetektől beadott 25 darab önálló, rövidebb és hosszabb külön véleményezések.

Lapunk mult évi számaiban is ezen tárgyban, ezen czim alatt: „a Bethlenianum fehérvár-n.-enyedi collegium nebánts virág“ terjedelmes és szakavatott közlemény jelent volt meg.

A magában véve egyszerű áthelyezési kérdés kiváló fontossága és kényes jogi kérdésekkel, mint például az

egyházkerületi közgyűlés és igazgatótanács főfelügyeleti és rendelkezési jogkörének, az életerős tanintézetek és egyes egyházak tulajdon vagyoni jogai feletti viszonyával és gyakorlatával lévén kapcsolatban szövevényessé vált, és innen megérthető és indokolható azon általános érdeklődés és izgatottság, a melylyel ezen fölvetett kérdés eldölése kísértetett.

A közvélemény határozottan és túlsúlylval ezen áttevési törekvés ellen nyilatkozott, a beérkezett hatósági véleményekből csak 3—4 tette magáévá az áthelyezési indítványt, és miután az egyházi főnácis mégis az indítvány elfogadását ajánlotta — a tett véleményezések nagy része fel is olvastatott, és így előre kitűnt a többség nézete és a vélemények valódisága.

Ily megérett állásban, mielőtt az áthelyeztetési indítvány végleges elhatározás és eldöntésül kitűzetett volna, Tisza László úrnak azon közvetítő indítványával ejtetett el, miszerint tűzessék ki véleményadás végett, hogy mikép és hol látja szükségesnek az egyházkerületi közgyűlés egy fő és teljes theologicum seminarium felállítását létesíthetni, a mely szemben a püspök úr által tett azon indítvánnyal: „mikép mondas sék ki a nagy-enyedi theologicum seminarium tovább fejlesztése,“ elfogadatyán, az áthelyezési n.-enyedi kérdés felett napirendre tértek még maguk az indítványt tevők is, kik közül előbb Tisza László úr, utóbb zágoni lelkész: Demeter Sámuel érzelemdús kifejezések közt az opportunusnak, czélszerűnek nem találván, a mellől nyilván elállottak.

Az enyedi főtanoda ezen alma mater létjoga védelmezése mellett a székely papság, mint egy ember állott élükön a Rikán belőli egyházkerület főgondnoka mlgos Székely Gergely, a ki beszédeiben legnagyobb buzgóságot és erélyt fejtett ki; érdekes volt a marosszéki egyházkerület esperese: Vályi Pál úr spártai és a szeg fejére ütő védelme is, a ki az egyházkerületi közgyűlés azon, némely jogtudorok által ad hoc felvetett és tulajdonított souverin jogát nem ismerte el, kétségbe vonta, miszerint a megillető főfelügyeleti és rendelkezési jogkörön kívül korlátlan, szabad tulajdonosa legyen és akkép intézkedjen egyes, életerős és fennálló tanodák, vagy egyházak tulajdona felett azok beleegyezése nélkül; ezen elmélet szerinte fictio, a mit gyakorolni sem nem indokolható, sem nem tanácsos.

A kolozsvári indítvány védelmezésében pap tiszt. Szász Domokos úr tűnt fel ragyogó szónoki előadásával és dialecticájával, a melylyel a már néhaivá vált erőnyeit és emléket mintegy dicsfényben sugározhatta vissza, ugy, hogy ékebben és szebben alig lehetett volna elmondani: „requiescat in pace.“

Jogi szemle.

A kereskedelmi törv.-javaslat ismertetése.

(Folytatás.)

A vevő a szerződésnek, vagy megállapodás hiányában a törvényes kellékeknek megfelelő árut átvenni tartozik. Az átvételnek, ha más megállapodás nem történt, vagy a helyi szokás mást nem követel, azonnal kell történni; nemkülönböztetve a vételár is, ha más megállapodás nincs, vagy a kereskedelmi szokás és az ügylet természete mást nem követel, az átadáskor fizetendő.

Ha a rendes kezelés mellett lehetséges, a más helyről küldött áru azonnal megvizsgálandó, s ha a kellékeknek meg nem felel, az eladó azonnal értesítendő, e nélkül az áru kifogástalannak tekintetik, feltéve, hogy oly hiányok nem forognak fenn, melyek rendes kezelés szerint az azonnali megvizsgáláskor fölismerhetők nem voltak. A fölfedezett ily hiányok is azonnal tudatandók.

Ezen határozatok alkalmazandók a próbára mustra szerint történt vételekre is, a mennyiben az átküldött áruknál oly hiányok tapasztaltattak, melyek szabályos megvizsgáláskor fölismerhetők nem voltak.

A vevő az így kifogásolt árut vissza nem küldheti, hanem az eladónak rendelkezésére bocsátván, azt szabályszerűen őrzzi; joga van a hiányokat szakértői szemle által megállapítani. Ezt az eladó is teheti, ha értesítve van. Ha az áru megromlásnak van kitéve s a halasztás veszélylyel jár, a vevő jogosult, ha az árunak tőzsdei ára van, szabad kézből, egyébként hiteles személy közbejöttével azt nyilvános árverésen eladni. Az eladó azonnal az eladás után értesítendő.

Ha az áru a kellékeknek nem felelt meg, a vevő az ügylettől elállhat, vagy a vételár aránylagos leszállítását kérheti és kártérítést mindkét esetben követelhet.

A vevő hiányoló kifogásokkal az átvételtől számítandó 6 hó mulva nem élhet, sem ha 6 hó alatt az eladót nem értesítette s kereseti joga 6 hó alatt elévül.

Ezen határozatok által a törvényes intézkedéseken, illetőleg szokásokon, melyek rövidebb elévülési időt állapítanak meg, változás nem történik, másfelől a megállapodások is érintetlen maradnak.

Csalás esetei e rendszabályok által nem érintetnek.

A vevő késedelmezvén az átvételben, az eladónak jogot ad az árut a vevő veszélyére és költségein közraktárba, vagy magán személynél letenni, vagy eladni és egyúttal kármentést követelni; a letételről, vagy eladásról azonban a vevő kártérítési kötelezettség mellett értesítendő.

Ha a vételár megfizetése késik és az áru még nem adatott át, az eladó, vagy szerződésteljesítést és a késedelem miatti kártérítést követelhet, vagy az árut eladhatja és egyúttal kártérítést követelhet, vagy végre elállhat a szerződéstől, mintha az meg sem kötöttetett volna.

Ha az eladó késik az átadással, a vevő követelhet vagy szerződésteljesítést és a kereskedelemről eredő kárt, vagy teljesítés helyett a nem teljesítés miatt kártérítést, vagy végre elállhat az egésztől.

Az, ki a teljesítés helyett kárt követelni, vagy a szerződéstől elállani kíván, erről a felett értesíteni és ha az ügy természete engedi, utólagos teljesítésre kellő időt engedni tartozik. Kivételnek van helye, ha a szállításnak határozottan kijelölt határnapon, vagy határidőben kell történni, mert ez esetben a felek a fennebb eloadott jogokat tetszésük szerint gyakorolhatják. Azonban itt is a teljesítést követelő fél a másikat azonnal értesíteni tartozik, különben a teljesítést nem követelheti.

Ezen itt megállapított jogokra nézve következő elvek szolgálnak irányadóul:

Ha az eladó az árut eladni kívánja, ha annak piacezi, vagy tőzsdei ára van, a kitűzött határnap eltelte után azonnal köteles az eladást eszközölni, különben az eladás a vevő rovására történne nem tekintetik. — Ily esetben a vevő csak az eladás után értesítendő. Ha a vevő teljesítés helyett kártérítést követel, ennek mértéke — a szerződés és piacezi, illetőleg tőzsdei ár különbözete szerint megbirálandó — nem lévén kizárva a kimutatható nagyobb kártérítési igény is.

Mindegyik félnek jogában áll a másik késedelmét óvás-okmánylyal igazolni, melynek folyvételére a váltótörvény határozatai szolgálnak irányadóul.

Felosztható szerződésekből csak a nem teljesítettetekre adatnak meg a fennebbi, a visszalépés és kártérítésre vonatkozó szabályokból kifolyó jogok és a többi szerződési pontok érvényessége nem érintetik.

A vétel, megtekintésre vagy próbára, azon föltétel alatt kötöttetik, ha a vevő az árut elfogadja, kétség esetében e föltétel felfüggesztő hatálylyal bír.

Ha az áru átadatott s a vevő szokásos határidő vagy az eladó felszólítására azonnal nem nyilatkozott, az elfogadottnak tekintetik.

Ha az áru át nem adatott s a vevő szokásos határidő alatt nem nyilatkozott, a vétel meg nem kötöttnek tekintendő.

Ha szerződéses, vagy szokásos határidő hiányzik, az eladó a körülmények szerint a vevőt nyilatkozatra szólíthatja fel; ha a vevő azonnal nem nyilatkozik, az eladó kötelezettsége megszűnt.

A mustra, vagy próba szerinti eladás feltétlen ugyan, de az eladó kötelezettsége fennmarad, hogy az áru a mustrának, vagy próbának megfelel.

Ha a vevő a mustrát, vagy próbát fel nem mutatja, az áru próbászerűnek vélelmezettetik.

Ha a felek azon felbontó föltételbe egyeztek, hogy az eladó visszaléphessen, más szerződés hiányában a visszalépés 3 nap alatt gyakorlandó. Ez által a vétel joghatályát veszti s a vevő a vétel tárgyát, az eladó az árát visszaadni tartozik. A vétel tárgya vissza nem adása, vagy rosszabb állapotban visszaadása kártérítésre ad igényt.

Egy harmadik jóhiszemű szerzővel szemben a visszalépés fenntartásából eredő jogok nem gyakorolhatók, a kártérítés csak a vevőtől követelhető.

A vevő is gyakorolhatja szerződési, vagy 3 napos törvényes határidőben kikötött visszalépési jogát, ha a tárgyat az átvétel szerinti állapotban adhatja vissza.

(Folytatása köv.)

lek, kérlek türelemre, figyelemre és különösen arra az éles elmére, mely a női nemnek kiváló sajátja és mely abból áll, hogy még az elhallgatottat is kitalálja és felfogja.

Minél magasabban születik az ember, minél gazdagabb, értelmesebb és függetlenebb, annál nagyobbak kötelességei embertársai, hazája irányában.

Ki oly szerencsés körülmények között jött a világra, mint mi, annak nagy kötelességei vannak és az egyenes embernek és semmirevalónak mondható, ki a rábizott kincseket elzárja és a közjóért semmit sem áldoz: — ellenben gyöngének, vagy butának nevezhető, ha többet akar, mint a mennyit bír, valamint hiú, kérkedő és valószínűleg hosszufülű az, a ki magáról azt hiszi, hogy ő tekintély, hasonló Mahomethoz, ugyszintén az is, ki magát Zenobiának, vagy Corday Charlottenak tartja és végre büntetésre méltó szerénységet, vagy nyomorultságot követ el az, ki semmit sem épít és semmit sem mer önmagától tenni. De fontoljuk meg, hogy egyesek mennyire képesek, kik a jót és a nemest állhatatosan akarják. Vous voguez done, que je veux, qu'on trouve un jutt milieu.

Gyalázatos, ha valaki magát jobbnak és előkelőbbnek tartja azért, mert a sors neki kedvezett és nyomorult az, ki magát rangja, czime, vagyona és születése mögött elsáncolja. A legnagyobb ember az, ki a legnagyobb, legnemesebb és legkiűnőbb.

De miként teljesíthetők e kötelességek?

Isten az embert bizonyára nem negatív, hanem pozitív boldogságra teremtette. A kő azért, hogy nem szenved, még távol esik a boldogságtól és a paraszt azért, hogy az életnek oly sok örömét, melyet mi élvezünk, nem ismeri, azért nem irigylésre — de sajnálatra méltó. —

(Folytatása következik.)

Hirrovat.

— **O Felsége** mult hó 25-ről kelt elhatározásával a jövő országgyűlést aug. 28-ára hívta egybe; ezzel kapcsolatban a belügyminiszter a képviselőválasztások megkezdését jövő július hó 1—10-ig terjedő tíz napi időközre tűzte ki.

— **A dr. Krausz Emil** által mult vasárnapon rendezett hangverseny szép számú és válogatott közönséget hozott a „Transilvania” nagy termébe össze. — A művész sokkal ismertebb, hogysen érdemeit sorolnók elő, s a jelen voltak teljes megaláztatással távoztak. Dr. Krausz úr innen Szász-Régenen át Beszterczére utazott s az ezen városokban rendezett két dalestély után indul Salzburgba.

— **Az elbai** mult szombati nyári estély a legsikerültebben ütött ki. Nem nagy, de csinos közönség vett abban részt, s mit dicsőréttel kell fölemlitenünk, ez alkalommal tündökölt az... egyszerűség. Ezen kívül még kettőhöz van kilátásunk, a melyek még népesebbeknek ígérkeznek.

— **A polgári dalárda** hangversenyén több mint hatszáz ember vett ugyancsak mult vasárnap részt. Az idő is kedvezett a vidáman, de minden zaj nélkül mulató közönségnek, s a kik elég kitartással bírtak, még reggel felé is gyönyörködhatték a tánczó fiatalokban. Ugy a dalárda szabatos éneke, mint Pongrácz és zenekara kitűnő zenéje csak fokozta a jókedvet.

— **A főtanodai ifjuságnak** zene- és énekkara által jövő szombaton rendezendő tánczestélylyel egybekötött hangversenye szintén népesnek ígérkezik. Van tehát most multság elég, van miben válogatnunk; a napokban érkezik meg Nyéki társulata, s Sydoli lovardáját is várjuk.

— **Viharos időkről** veszünk mindentelőlről értesítést, mult pénteken a Nyárad melletti falvak néhányát verte el a jég, hétfőn pedig a Maros mellett fel Régen felé vonult egy majdnem két óra hosszat tartó vihar; a villám ez alkalommal Bernáld Dénesnek Várhegyen lévő, épen a hegy tetejére épített lakára csapott le, a patak-ként omló zápor miatt azonban gyulás, vagy nagyobb veszély nem történt.

— **A sétatéri kioszk** jövőre — mint halljuk — sör- és pálinka-árudának használtatik fel, legalább jeleni bérlője ily irányban indította meg a gschäftet. A cél ez esetben nagyon is tévesztett, s úgy hisszük a sétatért látogató-közönségnek kényelme van itt is áldozatul dobva. Vajjon nem lehetett volna-e némi megszorítás és föltételekhez kötni a bérlési szerződést?!

Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilvános ülésében az 1875-dik évi június 7-én és következő napjain következő ügydarabok adatnak elő

I. Osztály. I. Tanács polgári ügyekben.

Binder Mihály r. b. által.

Friff A. Solya T. hagyatéka ellen, Blaga J. Gr. Lázár J. örökössei e. a drassoí róm. cath. egyház alapítv., csik-szt.-miklósi róm. cath. egyház Csóka F. e. haszonbér. Guttmann J. Schöppel F. s t. e. szerződés megsemmisítése, Henrich A. Mann F. e. közös vagyon, Csath J. Mann Drok e. kártérítés, Ziegler M. s t. Lutsch Á. birtokháb., Notár J. Besika D. s t. e. kártérítés, Fazakas Gy. Krammer F. e. bér, Zagreanu J. Galaczán J. ellen som. vh. iránti perök.

Illyés Károly pót bíró által.

Rákosi Jánosné s társai Rákosi Judith s társai e. osztály, Fekete Alajos Imecs Miklós e. 4000 frt s járulékaí, Tódor Mózesné Székely József s társai e. birtokkiigazítás, Szucsáva Naftailla Szucsáva Vaszília e. fekvőkhöz való tulajdon, Tanászi Vasziné s t. Csubuka Jakab s neje e. egy féltelek, Varga Sándor s neje Varga Ferenc s társai e. tulajdoni igény, Ifj. Máthé György Schwáb János e. vízfordási szolgálat megszüntetése, Adlerné Mauthner Józsefa Biró László hagy. e. 1950 frt átkeblezés, Bakó Mihály Bakó Miklós e. vagyon közösség megszüntetése iránti perök.

I. Osztály II. Tanács polgári ügyekben.

Sándor János r. b. által.

Bernárd Albert s neje Császár Sámuel e. 450 frt, Csiki Györgyné Decima Kázmér hagy. e. 17 frt 80 kr., Bob Niculáj Bob Vaszilika e. birt. háb., Deák Istvánné Mózes István e. 50 frt, Deák Istvánné kérelme, Fogaras vidéki árva pénztár Puia Juon e. 100 frt, Petku Lupán Hudicza Tanaszie e. 26 frt, Liábu Sándor Ghisioiu Áron s társai e. 150 frt kártérítés, Pap Máriska Husa Dotyitza s társai e. igénykereset, Luka Máriska Hasa Dotyitza s társai e. igénykereset, Pap László Dózsa György e. 30 frt, Venczel István Ajtai János e. 45 frt, Ifj. Deák Mihály özv. Deák Mihályné és részesei e. 78 frt 68 kr., Oana Juon és George özv. Oana Niculájné s társai ellen fekvőkhözi tulajdonjog, Chelariu György Chelariu Móiszé e. több fekvőkhözi közösség iránti perök.

Pipos Péter r. b. által.

Bartok Terézia dr. Bartok István e. 390 frt, Sorbán János és neje Kerekes József és neje e. 49 frt 14 kr., Albu János Szabó János e. 48 frt kártérítés, Egerbegyi ev. ref. egyház Menosági Ferencz e. 63 frt, özv. Görög Györgyné Albu Márton e. 45 frt, Vajna Károly Czirjék Zsigmond s t. e. 72 frt, Pakulár Gligor Maxim Juon h. e. 33 frt 34 kr., Stefáni Mihály Borra Juon s társai e. 50 frt, Petrutiu Nicolai Bera Juon ellen 13 frt, Jonás Adolf Dáncs Salomia s t. e. visszahelyezés iránti perök.

Petri Ádám r. b. által.

Fekete Lajos s társai Dabóczy Imre mint Fekete Rózália gyermekei gyámja e. örökségi illetőség, özv. Csontka Ferencz hagy. e. 1500 frt, Fekete Lajos s társai Henter János s társai e. 145 frt, Bereze Juon Serbán Tódor e. som. vh., Jánosi István Soós József e. 29 frt 60 kr., Felsőrákos község Nyisztor Lajos e. bérlet felmondás és 10 frt bérhátrálék, Fosztó Józsiás Borbáth János e. 8 frt 40 kr. foglaló két szerege, Adler Ignác Stojka Tódor s t. e. kártérítés iránti perök.

Felelős szerkesztő:

KUTI ALBERT.

Hirdetmények.

A „Haza életbiztosító- és hitelbank” tek. igazgatóságának
Budapesten.

Hálanyilváníítás.

Boldogult férjem Adorján Gábor a „Haza életbiztosító- és hitelbank”-nál 2000 frta biztosítva volt, mely összeg nekem az erdélyi vezérügynök t. Novák Bogdán ur által pontosan, s minden levonás nélkül, az okmányok beterjesztése után alig egy pár hét múlva kifizettetett. Ennélfogva kötelezve érezem magamat nevezett intézetnek solid és pontos eljárásáért leghálásabb köszönetemet kifejezni, s azt minden családapának, ki övéiről hasonló módon gondoskodni akar, figyelmébe legmelegebben ajánlani, hol minden szegény özvegy és árva, az élet terhén könnyítő vigaszra talál.

Maros-Vásárhelytől, 1875. június 6-án.

Nagy András, mint tanu.
Zavadil József, mint tanu.

Özvegy Adorján Gáborné,
született: Nagy Anna.

(1-1)

(118.)

(107)

(8-12)

ÁRJEGYZÉK.

Minden cikk leszállított árban kapható
TUTSEK ISTVÁN
kereskedésében M.-Vásárhelytől.

200 vég különböző fajta tiszta szőr ruha-kelme
20 krajczártól.
Angol karton 16 krtól.
„ Cretton 22 krtól.
Francia batiz 20 krtól.
Kiházasítási cikkek 25%-kal alább mint eddig.
1 font valódi pottendorfi kötő-gyapott most csak
1 frt 40 kr.
Csinos kiállítású férfi Chiffon ingek 1 frt 50 krtól.
Női ingek, corsettek és pergált szoknyák 1 frt
50 krtól.
Temetkezési kellekek feltűnő olesók.
Férfi és női prágai bőrkesztyűk 75 krtól.
Fekete selyem kelmék 1 frt 50 krtól.

Férfi és női czipők, napernyők, fécerek, szalma kalapok, finum rumburgi és másféle len vásznak, chiffonok, gyapott gyoicsok, férfi ruha-kelmék stb. stb. egyszerűval minden az üzletben létező cikkek az eddigi árakhoz képest tetemesen le vannak szállítva.

(117)

(3-3)

Eladó telek.

A kövecses utczában, az 1560. házszám alatt találtató belső telek, szilárd anyagból épített új házzal, kúttal és kerttel örökáron eladó.

Ertekezhetni a tulajdonosnéval, vagy ügyvéd dr. Scheitz Antal ur irodájában.

Hölgyeknek nélkülözhetlen!

RAVISSANTE

dr. LEJOSSE-től Párisban.

Csak a hivatalosan megvizsgált, méregmentes, tiszta és teljesen ártalmatlan

RAVISSANTE

bir azon erővel, az emberi bőrt minden sérüléstől megmenteni, utóbajoktól megóvni és szépséget s ifjuságot biztosítani. Ha a Ravissante naponként egyszer az újhagygyel az arcra vagy más testrésze dörzsöltetik, már a törülközős után tapasztalható, a majdnem csodálatos hatás. Az arczon támadt ránczok és himlőhelyek elsimittatnak. — A Ravissante ifju arczsint idéz elő, a bőrt fehéríti, frissíti és finomítja; eltávolít legrövidebb idő alatt szeplőt, májfoltokat, orrvörösséget, s a bőr minden tisztátalanságait.

Már az első kísérlet után elhatározzak a t. hölgyek, jövőre csupán csak dr. LEJOSSE világhírű „Ravissante”-jét használni.

Egy üvegtok ára 1 frt 50 kr.

Kapható nagyban és kicsinyben Buda-Pesten Dr. LEJOSSE főraktárában, királyuteza 15. l. 19. Maros-Vásárhelytől FOGARASI J. Demeter ur kereskedésében.

Vidéki megrendelmények a legszigorubb titoktartás biztosítása mellett utánvétellel eszközöltenek.

(101)

(11-50)